

Särskild utbildning för vuxna (Särvux)

Särvux har inte funnits på Haganässkolan i enlighet med lag och förordning under lång tid. Två till tre studerande undervisades några timmar i veckan på grundläggande nivå av en medarbetare utan pedagogisk utbildning som samtidigt ansvarade för fritidsverksamhet i grundsärskolan. När medarbetaren avslutade sin anställning vid halvårsskiftet 2012 beslutades att avvakta reformeringen av gymnasiesärskolan och särvux hösten 2013.

Utbildningen är lagstadgad (skollag, förordning om vuxenutbildning, läroplan, ämnesplaner).

Ur skollagen (2010:800) kap 21:

3 § Kommunerna ska tillhandahålla särskild utbildning för vuxna. Utbildningen ska tillhandahållas på grundläggande nivå och gymnasial nivå.

10 § Hemkommunen ansvarar för att de som enligt 11 § har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå och önskar det, också får delta i sådan utbildning. Varje kommun ska aktivt verka för att nå de vuxna i kommunen som har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå och för att motivera dem att delta i sådan utbildning.

13 § Varje kommun ska erbjuda utbildning på gymnasial nivå. Kommunerna ska sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov.

14 § Varje kommun ska informera om möjligheterna till utbildning på gymnasial nivå och aktivt verka för att de vuxna i kommunen som är behöriga deltar i sådan utbildning.

Utredning av hur gymnasiesärskolan och särvux ska gestaltas på Haganässkolan pågår. Syftet med verksamheten har utökats och innebär att vuxna med utvecklingsstörning ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja personlig utveckling. Utgångspunkt ska vara den enskildes behov och förutsättningar. Individerna ska sakna kunskaperna och ha förutsättningar för att få delta i utbildning.

Under åren 2008-2012 har gymnasiesärskolan ökat sitt elevantal från 3 till 13 elever. Våren 2012 hade fyra elever examinerats från gymnasiesärskolan. Tre av dessa finns idag på olika arbetsplatser i kommunen, den fjärde eleven studerar på folkhögskola. Flera av dessa tillsammans med de tre elever som tidigare studerade på särvux har önskemål om att fortsätta studier inom vuxenutbildning.

Utbildningen är öppen för studerande fr. o. m. 20 års ålder som antingen har en utvecklingsstörning eller förvärvat hjärnskada. Alla kurser som finns på gymnasiesärskolan ska erbjudas med undantag för idrott och hälsa. Även orienteringskurser får ges. Det kan handla om studieteknik, introduktion av kunskapsområden, validering och att underlätta studie- och yrkesval. Eleven ska få möjlighet att kombinera studier på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Kurser kan förläggas till arbetsplatser (APL) och även lärlingsutbildning är möjlig. En individuell studieplan ska upprättas och eleven ska erbjudas studie- och yrkesvägledning.

Detta är ett helt annat uppdrag än den gestaltning som särvux tidigare har haft på Haganässkolan.

Utbildningen på gymnasiesärskolan håller hög kvalitet och attraherar flertalet av de ungdomar som bor i kommunen och även från andra kommuner. Älmhults kommun har 2013 två elever i andra kommuner och tre av tretton elever på Haganässkolan är interkommunala. En verksamhet inom vuxenutbildningen med hög kvalitet bidrar till att elever väljer Haganässkolan.

Introduktionsprogrammen (IM)

I reformeringen av gymnasieskolan hösten 2011 infördes fem introduktionsprogram för elever som inte är behöriga till nationella program. Behörighetsreglerna skärptes från tre ämnen (svenska, engelska och matematik) till åtta ämnen för yrkesprogrammen och tolv ämnen för högskoleförberedande program. För de högskoleförberedande programmen urskiljdes ämnen som är av betydelse, vilket innebär att för naturvetenskapsprogrammet måste eleven nått godkända resultat i t.ex. fysik och för samhällsvetenskapsprogrammet i t.ex. geografi.

Detta innebär att kompetenserna inom IM måste finnas i stort sett i alla grundskolans ämnen. Under läsåret 2011-2012 gjordes smärre förändringar i bemanningen så att lärare från gymnasiet tjänstgjorde också på IM-programmet. Samtal ägde rum med grundskolan för att utröna huruvida det var möjligt för eleverna att få sin undervisning på grundskolan i NO- och SO-ämnen. Det visade sig ytterligt komplicerat p g a avstånd mellan skolorna och av schematekniska orsaker.

Eftersom det tar längre tid än före GY11 för eleverna att bli behöriga till nationella program växer gruppen inom IM-programmet, vilket innebär en successiv volymökning av "elever i behov av särskilt stöd".

Kompetenserna hos arbetslaget på IM-programmen består idag av svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik, dvs de ämnen som tidigare krävdes för behörighet till nationella program. För att klara uppdraget behöver gruppen kompletteras med ytterligare någon medarbetare inom antingen SO- eller NO-ämnen på grundskolenivå. Det finns inga möjligheter att omfördela resurser från övriga arbetslag på gymnasiet.

Förstärkningen innebär att eleverna har en möjlighet att snabbare nå behörighet till nationella program, vilket förkortar den totala studietiden och därmed kostnaderna på sikt.

Äskanden

Haganässkolan äskar medel för 2013 för att starta och utveckla verksamhet för särskild utbildning för vuxna, i enlighet med reformen för utbildningen med start hösten 2013, motsvarande en 50-procentig tjänst (250 tkr) samt för införskaffande av material och utrustning (50 tkr). För 2014 kommer sannolikt att behövas ytterligare förstärkning när verksamheten är etablerad.

Haganässkolan äskar medel för 2013 för att förstärka och utöka utbildningen på introduktionsprogrammen, i enlighet med reformen GY11, motsvarande en 50-procentig tjänst (250 tkr). Totalt äskas 550 tkr.